

វគ្គបំប៉នវិធានការងារអ្នកដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងសាលារៀន (SMLTC)

គាំទ្រមូលនិធិដោយអង្គការសាលាមានកម្ពុជាតាមរយៈគម្រោងភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រង (SML) របស់អង្គការខេប

២០១៥

២០១៦

២០១៦

២០១៧

គោលបំណង: ក្រោយការបញ្ចប់កម្មវិធីបំប៉ននាយកសាលារៀននឹង:

1. យល់ដឹងពីតារាងសំខាន់ៗនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងល្អ ។
2. អាចបង្ហាញបំណិនថ្មីៗក្នុងការដឹកនាំសាលារៀន ។
3. ដឹកនាំការផ្លាស់ប្តូរក្នុងសាលារៀនដើម្បីផ្តល់ការអប់រំមួយដែលល្អប្រសើរសម្រាប់កុមារ ។

សិក្ខាសាលាទី១ (០២ថ្ងៃ)

វគ្គបំប៉ន:

- យល់ច្បាស់ពីអត្ថន័យនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងភាពខុសគ្នារវាងភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងការគ្រប់គ្រង ។
- យល់ពីសារៈសំខាន់នៃការជឿជាក់មួយចំនួនដែលជួយកែលម្អភាពជាអ្នកដឹកនាំ: ចក្ខុវិស័យ វត្តមានបង្ហាញមុខ ទំនាក់ទំនង និងការរៀន ។
- យល់ដឹងពីសារៈសំខាន់នៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- ចេះសម្របសម្រួលផែនការអភិវឌ្ឍសាលារៀនតាមបែប LFA

សិក្ខាសាលាទី២ (០២ថ្ងៃ)

វគ្គបំប៉ន:

- ក្លាយជានាយកដែលមានវត្តមានបង្ហាញមុខប្រសើរឡើងនិងមានភាពដឹកនាំដើម្បីកែលម្អការបង្រៀន ។
- ក្លាយជានាយកដែលចេះលើកទឹកចិត្តបុគ្គលិកឱ្យប្រឹងប្រែងធ្វើការកាន់តែខ្លាំង និងប្រសើរឡើង ។
- ក្លាយជានាយកសាលារៀន ដែលចេះគាំទ្រគ្រូបង្រៀននិងបង្កើតបរិស្ថានសំបូររបបក្នុងការកែលម្អការបង្រៀននិងរៀន ។

សិក្ខាសាលាទី៣ (០២ថ្ងៃ)

វគ្គបំប៉ន:

- ក្លាយជានាយកដែលមានវត្តមានបង្ហាញមុខកាន់តែប្រសើរឡើង និងមានភាពដឹកនាំដើម្បីកែលម្អការបង្រៀន ។
- ក្លាយជានាយកដែលមានអន្ទះ ច្នៃប្រឌិត និង ហ៊ានប្រឡូង ។
- ក្លាយជានាយកដែលមានជំនាញសម្របសម្រួលការប្រជុំក្រុមបច្ចេកទេសយ៉ាងប្រសើរ ។
- ក្លាយជានាយកសាលាដែលចេះប្រើទិន្នន័យសម្រាប់វាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពនៃផែនការអភិវឌ្ឍសាលារៀន ។

សិក្ខាសាលាទី៤ (០២ថ្ងៃ)

វគ្គបំប៉ន:

- យល់ដឹងកាន់ស៊ីពីម្រៅលើមេរៀន និងបំណិនក្នុងសិក្ខាសាលាភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងទី១, ២ និង៣ ។
- មានសមត្ថភាពកំណត់ករណីជាក់ស្តែងដើម្បីយកខ្លឹមសារដែលបានរៀនទៅអនុវត្តឱ្យស្របទៅនឹងស្ថានភាពសាលារៀន ។
- យល់ដឹងកាន់តែច្បាស់អំពីសារៈសំខាន់នៃការជំរុញឱ្យសិស្សមានការគិតបែបវិភាគ ច្នៃប្រឌិត ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអប់រំក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

- អ្វីដែលហៅថា ភាពជាអ្នកដឹកនាំ?
- ភាពខុសគ្នារវាងភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងការគ្រប់គ្រង
- ភាពជឿជាក់មួយចំនួនដែលនាយកសាលារៀនគួរមាន
- ភាពជឿជាក់សំខាន់ៗចំនួន៤: ចក្ខុវិស័យ វត្តមានបង្ហាញមុខ ទំនាក់ទំនង និងការរៀនពេញមួយជីវិត ។
- សកម្មភាពនាយកសាលាដែលមានជំនឿទាំងបួនខាងលើ
- ការយល់ដឹងអំពីសូចនាករសំខាន់ៗមួយចំនួន
- សមាសភាពសាលាកុមារមេត្រី
- បំណិនគ្រប់គ្រង និងធ្វើផែនការទូទៅ
- បំណិនគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ
- ការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍសាលារៀនតាមបែបផែនការសមហេតុផល (LFA)
- ផែនការសកម្មភាពកំណែលម្អភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រង

- អ្វីទៅហៅថា ភាពដឹកនាំដើម្បីកែលម្អការបង្រៀន?
- កត្តាដែលជួយសិស្សរៀនបានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
- ការត្រួតពិនិត្យតាមដាន និងការវាយតម្លៃ
- វិធីដែលមនុស្សរៀន/របៀបរៀនផ្សេងៗ
- កត្តាដែលធ្វើឱ្យសិស្សបាក់ទឹកចិត្ត
- អ្វីដែលនាយកសាលាអាចសង្កេតក្នុងថ្នាក់រៀន
- ការបង្កើតសំណួរដែលជួយឱ្យសិស្សគិត
- ការបង្រៀនផ្ទាល់ចំពោះថ្នាក់រៀនទាំងមូល
- ការងារក្រុមសិស្ស
- អ្វីដែលធ្វើឱ្យបរិស្ថានថ្នាក់រៀនល្អ?
- ការសង្កេតដើម្បីជួយគ្រូបង្រៀន និងផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់
- កត្តាដែលធ្វើឱ្យគ្រូបាក់ទឹកចិត្ត
- ផែនការសកម្មភាពកំណែលម្អភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រង

- ហេតុអ្វីបានជាចក្ខុវិស័យសំខាន់?
- ការធ្វើផែនការដើម្បីធ្វើឱ្យបានសម្រេចចក្ខុវិស័យ
- គំនិតច្នៃប្រឌិត និងការហ៊ានប្រឡូង
- ប្រភេទនៃអំណាច
- សកម្មភាពក្នុងថ្នាក់រៀនដែលទ្រទ្រង់ការរៀនរបស់សិស្ស
- ការយល់ដឹងបន្ថែមអំពីការគិតកម្រិតខ្ពស់
- ការសង្កេតថ្នាក់រៀនដើម្បីជួយគ្រូ
- ការផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់
- ពាក្យ និងល្បះដែលជំរុញទឹកចិត្តគ្រូ
- ការយល់ដឹងពីវិធីជំរុញទឹកចិត្តគ្រូដើម្បីឱ្យក្លាយជាគ្រូកាន់តែល្អឡើង
- ការប្រជុំក្រុមបច្ចេកទេសក្នុងប្រទេសកម្ពុជា
- ផែនការសកម្មភាពកំណែលម្អភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រង

- សារៈសំខាន់នៃការចូលរួមរបស់មាតាបិតាសិស្ស និងសហគមន៍
- នាយកសាលារៀនជាធំៗ និងជាប្រធានអ្នករៀន
- នាយកសាលារៀនត្រូវមានវត្តមានបង្ហាញមុខក្នុងសាលារៀននិងសហគមន៍
- ការកែលម្អទំនាក់ទំនង: សិស្ស មាតាបិតា គ្រូបង្រៀន និងសហគមន៍
- ការវិភាគទិន្នន័យដើម្បីកែលម្អការរៀនរបស់សិស្ស
- ការជួយសិស្សឱ្យមានការគិតកម្រិតខ្ពស់
- ការកែលម្អបំណិនសរសេររបស់គ្រូ
- ជំហានប្រាំនៃការបង្រៀន: ការរៀបចំថ្នាក់បំប៉នទំនង ការរំលឹកមេរៀនចាស់ ការបង្រៀនមេរៀនថ្មី ការពង្រឹងមេរៀនបណ្តុំធ្វើប្រការងារផ្ទះ
- ការប្រជុំក្រុមបច្ចេកទេសដើម្បីបង្រៀនអំពីវិធីបង្រៀន និងរៀនថ្មីៗ
- ការចុះជួយគាំទ្រតាមថ្នាក់រៀនដើម្បីបង្រៀនវិធីថ្មីៗដល់គ្រូ
- ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញពីចំណេះដឹង និងបំណិនគ្រប់គ្រង
- ផែនការសកម្មភាពកំណែលម្អភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រង

គ្រប់អ្នកដឹកនាំអប់រំមានសិទ្ធិ និងការទទួលខុសត្រូវក្នុងការគិតដោយច្នៃប្រឌិត និងការហ៊ានប្រឡូង ឯកសារបំប៉នត្រូវបានកែសម្រួលពីគម្រោង CESSP និង IBEC

គម្រោង ភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងសាលារៀន

School Management and Leadership (SML) Project

គោលបំណងគម្រោង

សាលាគោលដៅទាំងអស់ទទួលបានការរីកចម្រើន ផ្នែកសាលាកុមារមេត្រី ដោយសារការដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងកាន់តែប្រសើរឡើងរបស់នាយកសាលារៀន។

គោលដៅ និង រយៈពេល

- ១១សាលារៀន ក្នុងស្រុកឆ្លូង ខេត្តក្រចេះ
- សិស្សសរុបចំនួន ៣៦៥៧ នាក់ (ស្រី១៥៤៤នាក់) ចាប់ពីថ្នាក់ទី១ ដល់ទី៦
- អ្នកអនុវត្តផ្ទាល់មានចំនួន ១៩៤នាក់ (ស្រី ៧៩នាក់)
- គម្រោងចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី០១ សីហា ២០១៥ ដល់ ថ្ងៃទី ៣០មិថុនា ឆ្នាំ២០១៨

មូលហេតុនៃការបង្កើតគម្រោង

- នាយកសាលាភាគច្រើនមិនទាន់ទទួលបានការបំប៉ន អំពីភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងការគ្រប់គ្រង
- សាលារៀនមិនទាន់មានលក្ខណៈជាសាលាកុមារមេត្រីប្រសើរនៅឡើយ
- នាយកសាលាភាគច្រើនមិនទាន់យល់ពីការដឹកនាំផែនការអភិវឌ្ឍសាលារៀន
- ការទំនាក់ទំនង និងការចូលរួមរវាងសាលារៀន និងសហគមន៍ មាតាបិតា និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននៅមានកម្រិត
- មិនមានការអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតដែលជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីសាលាកុមារមេត្រី
- នាយកសាលាភាគច្រើនមិនបានសង្កេតថ្នាក់រៀនដើម្បីគាំទ្រការបង្រៀន និងរៀន

វត្ថុបំណងគម្រោង

- លើកកម្ពស់បំណិនបច្ចេកទេសរបស់ក្រុមបំប៉ននិងពិនិត្យតាមដាន (DTMT) ដើម្បីផ្តល់ការបំប៉នដល់នាយកសាលា
- កែលម្អសមត្ថភាពនាយកសាលាតាមរយៈការកសាងសមត្ថភាព
- កែលម្អបរិស្ថានសាលាកុមារមេត្រីតាមរយៈការពង្រឹងសមត្ថភាពនាយកសាលា និងការផ្តល់កញ្ចប់ជំនួយ
- លើកកម្ពស់សមត្ថភាពគណៈកម្មការទ្រទ្រង់សាលាដើម្បីចូលរួម ត្រួតពិនិត្យ និងគ្រប់គ្រងផនពាន ។

វិធីសាស្ត្របច្ចេកទេស

- កសាងសមត្ថភាពតាមរយៈការបំប៉ន
- ការអភិវឌ្ឍដោយប្រើសកម្មភាពចម្រុះ
- ការអភិវឌ្ឍដែលដឹកនាំដោយអ្នកពាក់ព័ន្ធ និងកសាងអំណាចមូលដ្ឋានតាមរយៈការប្រើប្រាស់សកម្មភាព
- ការចាត់ថ្នាក់សាលារៀនទៅតាមកម្រិតអភិវឌ្ឍ

សកម្មភាពសំខាន់ៗរបស់គម្រោង

១. លើកកម្ពស់បំណិនបច្ចេកទេសរបស់ក្រុមបំប៉ន និងពិនិត្យ តាមដាន (DTMT) ដើម្បីផ្តល់ការបំប៉នដល់នាយកសាលា

- បង្កើតឧបករណ៍វាយតម្លៃក្រុម DTMT ដើម្បីកំណត់កិច្ចការសកម្មភាពបំប៉នពួកគាត់បន្ថែម
- បំប៉នវគ្គគ្រូឧទ្ទេសដល់ក្រុម DTMT អំពីភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងការគ្រប់គ្រងដើម្បីពួកគាត់បំប៉នបន្តដល់នាយកសាលាដោយសហការជាមួយមន្ត្រីគម្រោង
- រៀបចំប្រជុំប្រចាំឆ្នាំដើម្បីត្រួតពិនិត្យពីដំណើរការគម្រោងដោយប្រើប្រាស់សៀវភៅបញ្ហា និងដំណោះស្រាយ
- បំប៉នវគ្គគ្រូឧទ្ទេសដល់ក្រុម DTMT ពីរបៀបវាយតម្លៃកិច្ចការរបស់នាយកការផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់ និងការបំពេញរបាយការណ៍ពិនិត្យតាមដាន
- ក្រុម DTMT រៀបចំប្រជុំប្រចាំត្រីមាសដើម្បីត្រួតពិនិត្យកំហើញ និងធ្វើផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ត្រីមាសបន្ទាប់

២. កែលម្អសមត្ថភាពនាយកសាលាតាមរយៈការកសាងសមត្ថភាព

- មន្ត្រីគម្រោង និង ក្រុម DTMT រៀបចំផែនការបំប៉ននាយកសាលាអំពីភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងការគ្រប់គ្រង
- ផ្តល់សិក្ខាសាលាភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងការគ្រប់គ្រងដល់នាយកសាលារៀន
- ធ្វើផែនការទស្សនកិច្ចសិក្សាសម្រាប់នាយកសាលារៀន និង ក្រុម DTMT
- សម្របសម្រួលដំណើរទស្សនកិច្ចសិក្សាសម្រាប់នាយកសាលា និងក្រុម

DTMT ទៅកាន់សាលាកុមារមេត្រីគំរូ
 • ត្រួតពិនិត្យតាមដានការអនុវត្តកិច្ចការរបស់នាយកសាលា ដែលបានដាក់ជូនពិនិត្យពិន្ទុ និងប្រគល់ជូនសញ្ញាប័ត្រ

៣. កែលម្អបរិស្ថានសាលាកុមារមេត្រីតាមរយៈការពង្រឹងសមត្ថភាពនាយកសាលា និងការផ្តល់កញ្ចប់ជំនួយ

- ក្រុម DTMTs នាយកសាលា និងប្រធានក្រុមបច្ចេកទេសរៀបចំការប្រជុំបច្ចេកទេសប្រចាំខែ
- សម្របសម្រួលការប្រជុំបច្ចេកទេសដោយផ្តោតលើការបង្រៀន និងរៀន
- បំប៉នត្រូវដំសីម្ហូរៈអំណាច និងគណិតវិទ្យា
- ការចាត់ថ្នាក់សាលារៀនទៅតាមកម្រិតអភិវឌ្ឍ
- សាលារៀនបង្កើតផែនការអភិវឌ្ឍ
- បំប៉ននាយកសាលារៀន និងប្រធានគណៈកម្មការទ្រទ្រង់សាលារៀនអំពីការបើក និងទូទាត់ថវិកាជំនួយ
- សាលារៀនអនុវត្តសកម្មភាពដែលមានក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍដោយមានការគាំទ្រពី អង្គការខេប និងឆាលហ្គាន

៤. លើកកម្ពស់សមត្ថភាពគណៈកម្មការទ្រទ្រង់សាលាដើម្បីចូលរួមត្រួតពិនិត្យ និងគ្រប់គ្រងផនពាន ។

- មន្ត្រីគម្រោង ក្រុម DTMT និងនាយកសាលារៀនរៀបចំផែនការបំប៉នគណៈកម្មការទ្រទ្រង់សាលារៀនផ្អែកលើលទ្ធផលវាយតម្លៃ
- សម្របសម្រួលសិក្ខាសាលាដល់គណៈកម្មការទ្រទ្រង់សាលារៀន
- បង្កើតឧបករណ៍វាយតម្លៃគណៈកម្មការទ្រទ្រង់សាលារៀន
- ចុះវាយតម្លៃគណៈកម្មការទ្រទ្រង់សាលារៀន ដើម្បីរកទិន្នន័យដើម (baseline) ទិន្នន័យពាក់កណ្តាលគម្រោង (midline) និងទិន្នន័យចុងក្រោយ (endline)
- ផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់ និងការកសាងសមត្ថភាពគណៈកម្មការទ្រទ្រង់សាលា